

Як електронна система закупівель рахує аномально низьку ціну

Як спосіб боротьби з демпінгом законодавець ввів інструмент «аномально низька ціна».

Згідно з частиною 3 статті 1 [Закону України «Про публічні закупівлі»](#) (далі — Закон) аномально низька ціна — це ціна / приведена ціна найбільш економічно вигідної тендерної пропозиції за результатами аукціону:

яка є меншою на 40 або більше відсотків від середньоарифметичного значення ціни / приведеної ціни тендерних пропозицій інших учасників на початковому етапі аукціону;

та / або є меншою на 30 або більше відсотків від наступної ціни / приведеної ціни тендерної пропозиції за результатами проведеного електронного аукціону.

Головне, що повинні врахувати замовники та учасники, — **аномально низька ціна визначається електронною системою закупівель автоматично.**

Як впливає з норми Закону, ціни тендерних пропозицій учасників перевіряються системою одночасно за двома формулами.

Розглянемо приклад, як система рахує аномально низьку ціну.

Оголошення № [UA-2021-07-27-011279-b](#):

Учасник	Первинна пропозиція	Остаточна пропозиція	Аномально низька ціна
ТОВ «П»	73 500,00	50 379,00	АНЦ
ТОВ «Ю»	88 200,00	50 400,00	АНЦ
ТОВ «А»	80 658,90	80 658,90	АНЦ
ТОВ «У»	118 650,00	118 650,00	—

Ціна учасника ТОВ «П»

Розраховуємо середньоарифметичне (СА) визначення цін тендерних пропозицій інших учасників на початковому етапі аукціону:

$$(88\,200,00 + 80\,658,90 + 118\,650,00) : 3 = 95\,836,30.$$

Рахуємо, наскільки вартість найбільш економічно вигідної ціни нижча за СА цін конкурентів:

$$100\% - (50\,379,00 * 100 : 95\,836,30) = 47,43\%.$$

Розраховуємо аномально низьку ціну за результатами аукціону:

$$100\% - (50\,379,00 * 100 : 50\,400,00) = 0,04\%.$$

Ціна учасника ТОВ «П» за результатами аукціону є меншою більше ніж на 40 % (47,43 %) від середньоарифметичного значення ціни тендерних пропозицій інших учасників на початковому етапі аукціону.

Ціна учасника ТОВ «Ю»

Розраховуємо середньоарифметичне визначення цін тендерних пропозицій інших учасників на початковому етапі аукціону:

$$(73\,500,00 + 80\,658,90 + 118\,650,00) : 3 = 90\,936,30.$$

Рахуємо, наскільки вартість найбільш економічно вигідної ціни нижча за СА цін конкурентів:

$$100\% - (50\,400,00 * 100 : 90\,936,30) = 44,57\%.$$

Розраховуємо аномально низьку ціну за результатами аукціону:

$$100\% - (50\,400,00 * 100 : 80\,658,90) = 37,51\%.$$

Ціна учасника ТОВ «Ю» за результатами аукціону є меншою більше ніж на 40 % (44,57 %) від середньоарифметичного значення ціни тендерних пропозицій інших учасників на початковому етапі аукціону, та є меншою більше ніж на 30 % (37,51 %) від наступної ціни / приведеної ціни тендерної пропозиції за результатами проведеного електронного аукціону.

Ціна учасника ТОВ «А»

Розраховуємо середньоарифметичне визначення цін тендерних пропозицій інших учасників на початковому етапі аукціону:

$$(73\,500,00 + 88\,200,00 + 118\,650,00) : 3 = 93\,450,00.$$

Рахуємо, наскільки вартість найбільш економічно вигідної ціни нижча за СА цін конкурентів:

$$100\% - (80\,658,90 * 100 : 93\,450,00) = 13,66\%.$$

Розраховуємо аномально низьку ціну за результатами аукціону:

$$100\% - (80\,658,90 * 100 : 118\,650,00) = 32,02\%.$$

Ціна учасника ТОВ «А» за результатами аукціону є меншою більше ніж на 30 % (32,02 %) від наступної ціни / приведеної ціни тендерної пропозиції за результатами проведеного електронного аукціону.

Ціна учасника ТОВ «У»

Розраховуємо середньоарифметичне визначення цін тендерних пропозицій інших учасників на початковому етапі аукціону:

$$(73\,500,00 + 88\,200,00 + 88\,658,9) : 3 = 83\,452,97.$$

Ціна учасника ТОВ «У» за результатами аукціону є більшою ніж середньоарифметичне значення ціни тендерних пропозицій інших учасників на початковому етапі аукціону. Тобто ціна учасника ТОВ «У» не є аномально низькою.

Це ідеальна картина, але трапляються випадки, коли відбуваються певні технічні збої в системі, або, на думку замовника, ціна учасника є аномально низькою, або навпаки, на думку учасника, ціна не є аномально низькою.

Як діяти замовнику та учаснику, розглянемо на прикладі практики Постійно діючої адміністративної колегії Антимонопольного комітету України з розгляду скарг про порушення законодавства у сфері публічних закупівель (далі — Колегія).

Приклад 1.

Рішення Колегії від 20.09.2021 №21252-р/пк-пз, оголошення №

UA-2021-08-16-000567-с (лот № 2) — система не визначила пропозицію учасника АТ «У» аномально низькою, хоча, на думку замовника, ціна учасника є аномально низькою.

Позиція замовника: замовник допускає ситуацію (випадки) збоїв у роботі електронної системи закупівель та пов'язану з цим можливість несвоєчасного отримання та / або зовсім неотримання інформації про аномально низьку ціну та необхідність її

обґрунтування. Тим паче, часу на таке обґрунтування не багато — 1 робочий день. Тому замовник перевіряв ціну учасника самостійно та вирішив визначити її аномально низькою.

Позиція скаржника: згідно з пунктом 3 частини першої статті 1 Закону аномально низька ціна визначається електронною системою закупівель автоматично за умови наявності не менше двох учасників, які подали свої тендерні пропозиції щодо предмета закупівлі або його частини (лота). Водночас електронною системою закупівель не було визначено пропозицію АТ «У» як таку, що має аномально низьку ціну; біля пропозиції скаржника система не встановила жодних позначень про те, що це пропозиція з аномально низькою ціною.

Позиція Колегії: відповідно до частини 5 статті 30 Закону електронна система закупівель автоматично розраховує аномально низькі ціни / приведені ціни тендерних пропозицій на всіх етапах електронного аукціону та інформує про це учасника процедури закупівлі та замовника. Водночас, відповідно до інформації, оприлюдненої на вебпорталі Уповноваженого органу, відсутні дані про те, що ціна учасника автоматично визначена електронною системою закупівель аномально низькою.

Враховуючи наведене, пропозиція скаржника була неправомірно відхилена замовником з наведеної вище підстави.

На всяк випадок, перевіримо і ми ціну учасника АТ «У»:

Учасник	Первинна пропозиція	Остаточна пропозиція
АТ «У»	100 000,00	69 999,00
ТОВ «Д»	112 000,00	70 000,00
ТОВ «І»	118 750,00	118 750,00

Розраховуємо середньоарифметичне визначення цін тендерних пропозицій інших учасників на початковому етапі аукціону:

$$(112\ 000,00 + 118\ 750) : 2 = 115\ 375,00.$$

Рахуємо, наскільки вартість найбільш економічно вигідної ціни нижча за СА цін конкурентів:

$$100\ \% - (69\ 999,00 * 100 : 115\ 375,00) = 39,33\ \%.$$

Розраховуємо аномально низьку ціну за результатами аукціону:

$$100 \% - (69\,999,00 * 100 : 70\,000,00) = 0 \%$$

Ціна учасника АТ «У» за результатами аукціону є меншою лише на 39,33 % від середньоарифметичного значення ціни тендерних пропозицій інших учасників на початковому етапі аукціону. Враховуючи правила округлення чисел після коми, ціна учасника АТ «У» за результатами аукціону є меншою на 39 %, тобто не досягає 40 %, як зазначено у Законі, відповідно, не є аномально низькою.

Приклад 2.

Рішення Колегії від 10.12.2020 № 22896-р/пк-пз, оголошення №

UA-2020-10-29-002725-a — система визначила пропозицію учасника ТОВ «У» аномально низькою, хоча, на думку учасника, ціна не є аномально низькою, тому ним не надано обґрунтування.

Позиція замовника: під час проведення оцінки пропозиції ТОВ «У» електронною системою закупівель встановлено ознаки «аномально низької ціни», внаслідок чого учаснику необхідно було надати обґрунтування своєї цінової пропозиції «до 25 листопада 2020 00:00». Учасником у зазначений строк відповідного «Обґрунтування аномально низької ціни» не надано, що свідчить про наявність підстав для відхилення пропозиції учасника.

Позиція скаржника: підстава, вибрана замовником для відхилення, не враховує технічної помилки, допущеної учасником під час аукціону. Тобто цінова пропозиція учасника не є аномально низькою, вона є конкурентною. Однак допущення арифметичної помилки учасником під час аукціону призвело до зазначених наслідків. Отже, учасник вимагає скасувати рішення про відхилення тендерної пропозиції, як і рішення щодо переможця, та провести об'єктивний розгляд його пропозиції, а вже після вирішувати питання виправлення помилки при формуванні ціни за результатами аукціону.

Позиція Колегії: аномально низька ціна визначається електронною системою закупівель автоматично за умови наявності не менше двох учасників, які подали свої тендерні пропозиції щодо предмета закупівлі або його частини (лота). Відповідно до частини 14 статті 29 Закону учасник, який надав найбільш економічно вигідну тендерну пропозицію, що є аномально низькою, повинен надати протягом одного робочого дня з дня визначення найбільш економічно вигідної тендерної пропозиції обґрунтування в довільній формі щодо цін або вартості відповідних товарів, робіт чи послуг пропозиції. Згідно з інформацією, розміщеною на вебпорталі Уповноваженого органу, скаржник не надав обґрунтування аномально низької ціни.

Враховуючи наведене, пропозиція скаржника була правомірно відхилена замовником з

наведеної вище підстави.

Висновки

Аномально низька ціна визначається електронною системою закупівель автоматично.

Для замовників. Навіть якщо цінова пропозиція учасника є очевидно аномально низькою, замовник не повинен обраховувати її самостійно, тим паче вимагати від учасника обґрунтування цінової пропозиції або відхилити її.

Для учасників. Навіть якщо, на думку учасника, ціна не є аномально низькою, йому необхідно діяти за вимогами Закону. Тобто надати протягом одного робочого дня з дня визначення найбільш економічно вигідної тендерної пропозиції обґрунтування в довільній формі щодо цін товарів, робіт чи послуг.

Додатково в такому обґрунтуванні учасник може зазначити інформацію щодо некоректності дій електронної системи закупівель та надати відповідні розрахунки.

Більше статей читайте на порталі [RADNUK.COM.UA](https://radnuk.com.ua):

[«Аномально низька ціна товару: обґрунтовуємо правильно!»](#);

[«Аномально низька ціна — не привід для відхилення тендерної пропозиції учасника»](#).